

מטמאים.

ומקשינן: אמנם **חדא מחדא לא אתיא**, וכדאמרינן, אבל **תיתי חדא מתרתי**. דלכתוב רחמנא "נפש" רק בשנים מתוך השלשה, והשלישי ילמד מהם בצד השווה?

ומתריצין: **הי תיתי**? איזה מהם לא תכתוב וילמד מהשנים?

לא לכתוב רחמנא בנבלה ותיתי מהנך — מחלב ומחמץ,

איכא למיפרך: **מה להנך שכן ענוש כרת**, תאמר בנבלה שאין בה כרת.

ואי תימא **לא לכתוב רחמנא בחמץ ותיתי מהנך** — מחלב ומנבלה,

איכא למיפרך: **מה להנך שכן לא היתה להן שעת הכושר**, תאמר בחמץ שהיתה לו שעת הכושר.

ואי תימא **לא לכתוב רחמנא בחלב ותיתי מהנך** — מחמץ ומנבלה,

איכא למיפרך: **מה להנך שכן לא הותר מכללן**, תאמר **בחלב שהותר מכללו**.

הילכך הוצרכו להכתב שלשתן.

והוינן בהא דאמרינן שחלב לא אתי מחמץ ונבלה לפי שהוא קל מהם בכך שהותר מכללו:

ומאי ניהו? היכן מצינו שהותר חלב מכללו.

אילימא חלב בהמה שהותר **לגבוה להקריב** את חלב הקרבן למזבח, אם כן **נבלה נמי** מצינו שהותרה מכללה לגבוה, שהרי **אישתראי מליקת עוף לגבוה**, שקרבנות העוף מצוותן במליקה על אף שעוף חולין שנמלק הרי הוא נעשה נבלה במליקה, ושוב אין מעלה לחלב על פני נבלה⁽⁶⁵⁾?

ואלא תאמר שהחלב הותר מכללו **בחלב חיה**, שהותר **להדיוט לאכילה**, אכתי **נבלה נמי** הותרה להדיוט, שהרי **אישתראי מליקה דחטאת העוף באכילה לכהנים**?

וכיון שנבלה אף היא הותרה מכללה הרי אף על פי שחמץ לא הותר מכללו מכל מקום אפשר ללמוד חלב מחמץ ונבלה בילפותא ד"במה הצד", כיון שלא מצינו חומרא אחת שנוהגת בשניהם ולא בחלב, ואם כן "נפש" שכתוב אצל חלב מיותר הוא?

ומתריצין: **לעולם** הותר מכללו דחלב היינו הא דהותר **חלב חיה להדיוט**.

האיסור שדברה עליו התורה.

65. הקשה **החתם סופר**, הרי ריש לקיש - שהוא מרא דשמעתין — סובר במסכת נזיר [כט א] שאין שחיטה לעוף מן התורה, ואף על ידי נחירה ומליקה העוף מותר מהתורה, ורק אם מת העוף מאליו הוא נחשב לנבלה מהתורה, ואם כן לשיטתו לא מצינו שנבלה הותרה מכללה במליקה לגבוה, שהרי מדין תורה אין זה נבלה?

עליו התורה, ואם כן ישנם שני דינים, דמצד החיסרון במעשה האכילה מהני הא דשתיה בכלל אכילה, ומצד החיסרון שאין זה החפץ שאסרה תורה, על זה ריבתה התורה נפש לרבות את השותה, והרמב"ם שכתב שהשותה בכלל אוכל היינו לומר שלכן אין את החיסרון במעשה אכילה, והגמרא שדורשת נפש לרבות את השותה זה משום החיסרון השני שאין זה